

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Jana Rutsche a soudkyně JUDr. Martiny Kůchlerové, Ph.D., a Mgr. Heleny Konečné ve věci

žalobce: **Ing. M. Ž.**
zastoupený JUDr. Milanem Zápotočným, advokátem,
sídlem Telečská 7, 586 01 Jihlava

proti
žalovanému: **Krajský úřad Kraje Vysočina**
sídlem Žižkova 1882/57, 586 01 Jihlava

za účasti: **1. Ing. R. P.**
2. Ing. L. P., Ph.D..

v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 8. 11. 2023, č. j. KUJI 103613/2023, sp. zn. OUP 471/2023 Ši,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Osoby zúčastněné na řízení nemají právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalobou podanou u Krajského soudu v Brně dne 8. 12. 2023, a pravomocně postoupenou Krajskému soudu v Hradci Králové dne 16. 4. 2024, se žalobce domáhal zrušení výše uvedeného rozhodnutí žalovaného, kterým tento zamítl jeho odvolání a potvrdil rozhodnutí Městského úřadu Havlíčkův Brod (dále jen „správní orgán I. stupně“) ze dne 19. 6. 2023, č. j. MHB_ST/1589/2021/Ku JID:50200/2023/muhb (dále jen „prvoinstanční rozhodnutí“).
2. Prvoinstančním rozhodnutím správní orgán I. stupně dodatečně povolil žadatelům – osoby zúčastněné na řízení 1. a 2. – stavební záměr označený jako: „Opěrné stěny, terénní úpravy, schody Havlíčkův Brod“ (dále jen „Stavba“) na pozemcích parc. č. XA a XB v k. ú. xx(všechny dále uvedené pozemky se nacházejí v tomto katastrálním území).

II. Shrnutí argumentace obsažené v žalobě a ve vyjádření žalovaného

3. **Žalobce** ve své žalobě uvedl (stejně jako již několikrát v předcházejícím správním řízení), že existuje rozhodnutí Městského úřadu Havlíčkův Brod ze dne 13. 3. 2014, č. j. ST/1349/2013/Ve, kterým byla dodatečně povolena změna využití území a stavby a ve kterém se stanoví, že *„podél SZ hranice pozemku bude zemina odebrána na původní terén, tj. zůstane zde pruh šíře 1 m bez úprav, následné vysvahování terénu směrem do pozemku stavební parcely ve sklonu 1:2“* (dále jen „rozhodnutí ze dne 13. 3. 2014“). Z tohoto rozhodnutí tak vyplývá, jak má předmětná hranice mezi pozemky parc. č. XC (pozemek ve vlastnictví žalobce) a XA (pozemek v SJM osob zúčastněných na řízení 1. a 2.) vypadat.
4. Jak prvoinstanční, tak napadené rozhodnutí výše uvedené rozhodnutí ze dne 13. 3. 2014 nerespektují. Žalovaný s odkazem na § 129 odst. 1 písm. b) zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), v rozhodném znění (dále jen „StavZ“) uvedl, že StavZ nevylučuje, aby stavební úřad projednával stavby, které jsou v rozporu s původním rozhodnutím. Chybně však dle názoru žalobce již nerozlišuje, že předmětné ustanovení hovoří o stavbě provedené v rozporu s povolením, nikoliv o rozpor s vydaným rozhodnutím o využití území, které má širší dosah než na jednoho stavebníka. Ostatně žalobce v dobré víře spoléhal na to (s ohledem na obsah onoho rozhodnutí ze dne 13. 3. 2014), jak hranice mezi jeho pozemkem a pozemkem osob zúčastněných na řízení 1. a 2. bude vypadat.
5. Již samo odůvodnění prvoinstančního rozhodnutí je vnitřně rozporné, neboť správní orgán I. stupně v jedné větě cituje zákonné ustanovení, že stavbu lze dodatečně povolit, pokud stavebník nebo vlastník prokáže, že jsou splněny určité podmínky, mj. že stavba není umístěna v rozporu s předchozími rozhodnutími o území (viz str. 4 prvoinstančního rozhodnutí), v další části z něj vyplývá, že rozhodnutí ze dne 13. 3. 2014 dodatečnému povolení brání.
6. Dále žalobce namítal, že v rámci správního řízení navrhoval provedení důkazů (např. tlakových zkoušek betonu apod.) směřujících ke zjištění bezpečnosti okolí Stavby (opěrné stěny). Tyto však provedeny nebyly. V rámci správního řízení tak nebylo vůbec zjišťováno, do jaké míry je Stavba, respektive její část, bezpečná. Žalobce již během řízení předložil fotografie předmětné Stavby, na nichž je vidět prosakující voda, obává se tedy o bezpečnost svou i celé své rodiny.

7. Též bylo dle žalobce nutné vzít při rozhodování o dodatečném povolení Stavby v potaz to, zda stavebníci zasáhli do práv a oprávněných zájmů dotčených osob. Tím se však správní orgány ve svých rozhodnutích vůbec nezabývaly. Správní orgán I. stupně k námitce žalobce vztahující se k zastínění pozemku odkázal na normu ČSN, podle které má mít pozemek žalobce osluněnou nejméně polovinu plochy nejméně tři hodiny dne 1. března. Pouhou úvahou (bez reálného ověření) s ohledem na velikost pozemku žalobce pak dospěl k závěru, že Stavbou nemůže být pozemek zastíněn mimo normové hodnoty.
8. V neposlední řadě se žalobce ohradil proti tvrzení správního orgánu I. stupně, že začal poukazovat na Stavbu, až když došlo ke vzájemným osobním sporům mezi sousedy (na uvedené poukazoval správní orgán I. stupně).
9. Žalovaný se též dle žalobce nevypořádal s jeho odvolacími námitkami uvedenými v bodech 13. až 17. odvolání, v nichž brojil proti tvrzení správního orgánu I. stupně, že vzájemným přihlížením vznikajících staveb si sousedi své stavby odsouhlasili. Nejenže tato tvrzení se nezakládají na pravdě, s ohledem na existenci rozhodnutí ze dne 13. 3. 2014 nebylo možné, aby si soukromé osoby svými projevy změnily veřejnoprávní rozhodnutí. Správní orgán I. stupně ostatně musel o existenci opěrné zdi vědět, když žalobce dohledal v jeho archivu fotografii ze dne 30. 3. 2017, k okamžiku kolaudace domu osob zúčastněných na řízení (tj. k datu 24. 5. 2018) mu tak muselo být jasné, že na místě existuje černá stavba. Stavební úřad s ní však nic neudělal a prvostupňovým rozhodnutím se snaží své původní pochybení zakrýt a odpovědnost za nekonání přesouvá na žalobce.
10. S ohledem na výše uvedené žalobce navrhnul zrušit žalobou napadené rozhodnutí a věc vrátit žalovanému k dalšímu řízení.
11. **Žalovaný** ve svém vyjádření k žalobě ze dne 14. 2. 2024 odkázal na odůvodnění napadeného rozhodnutí s tím, že žalobce ve své žalobě uvádí shodné námitky, které již uvedl v odvolání proti prvoinstančnímu rozhodnutí. Navrhnul zamítnutí žaloby v celém rozsahu pro její nedůvodnost.
12. Žalovaný se postupně vyjadřoval k jednotlivým žalobním námitkám, jak jsou specifikovány výše s tím, že odkazoval na konkrétní pasáže žalobou napadeného rozhodnutí, potažmo na prvoinstanční rozhodnutí.
13. K hlavní a v pořadí první žalobní námitce žalovaný konstatoval, že bylo vydáno rozhodnutí o umístění stavby a změně využití území ze dne 9. 5. 2013, č. j. ST/1264/2012/Ve, kterým byl povolen záměr „OBYTNÁ ZÓNA ROZKOŠ – 2. ETAPA PARCELACE LOKALITY, BYTOVÁ VÝSTAVBA Havlíčkův Brod“, a dodatečné povolení stavby ze dne 13. 3. 2014, č. j. ST/1349/2012/Ve (tj. v textu též „rozhodnutí ze dne 13. 3. 2014“), kterým byly povoleny terénní úpravy včetně opěrné zdi a souhlas s provedením ohlášeného stavebního záměru „RODINNÝ DŮM, Havlíčkův Brod, Havlíčkova ul.“ ze dne 22. 8. 2014, č. j. ST/898/2012/Led. Tato rozhodnutí však ve smyslu § 129 StavZ nebrání přijetí dalšího rozhodnutí o dodatečném povolení stavby, jak se tomu stalo v tomto případě.
14. Důkazní návrhy, které žalobce v průběhu správního řízení vznášel, žalovaný (stejně jako správní orgán I. stupně) vyhodnotil jako nadbytečné a s těmito svými závěry se správní orgány vypořádaly ve svých rozhodnutích (v této souvislosti se správní orgány obou stupňů zabývaly i bezpečností předmětné Stavby). Stejně tak nebyla shledána důvodnou námitka žalobce, že dojde k zastínění jeho pozemku nad rámec, který je vymezen normami

ČSN. Ve zbylé části žaloby jde spíše o uvedení pasáží, zejména z prvoinstančního rozhodnutí, se kterými žalobce nesouhlasí a s těmito polemizuje.

15. **Osoby zúčastněné na řízení** krajskému soudu nezaslaly žádné písemné vyjádření ve věci.

III. Posouzení věci krajským soudem

16. Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí podle části třetí, hlavy první a druhé, dílu prvního s. ř. s. Vycházel přitom ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování žalovaného správního orgánu, přičemž rozsah jeho přezkumu byl vymezen žalobními body. O věci samé soud rozhodl bez nařízení jednání v souladu s dikcí § 51 s. ř. s. Dospěl přitom k následujícím skutkovým zjištěním a právním závěrům.
17. K první žalobní námitce, jak je specifikována shora, krajský soud konstatuje (v souladu s obsahem předloženého správního spisu), že bylo vydáno rozhodnutí o umístění stavby a změně využití území ze dne 9. 5. 2013, č. j. ST/1264/2012/Ve, kterým byl povolen záměr „OBYTNÁ ZÓNA ROZKOŠ – 2. ETAPA PARCELACE LOKALITY, BYTOVÁ VÝSTAVBA Havlíčkův Brod“, a dodatečné povolení stavby ze dne 13. 3. 2014, č. j. ST/1349/2012/Ve (tj. v textu též „rozhodnutí ze dne 13. 3. 2014“), kterým byly povoleny terénní úpravy včetně opěrné zdi a souhlas s provedením ohlášeného stavebního záměru „RODINNÝ DŮM, Havlíčkův Brod, Havlíčkova ul.“ ze dne 22. 8. 2014, č. j. ST/898/2012/Led.
18. Krajský soud však nesdílí názor žalobce, že by existence rozhodnutí ze dne 13. 3. 2014 znamenala, že by stavební úřad nemohl projednávat dodatečné povolení staveb či terénních úprav provedených v rozporu s tímto rozhodnutím. Dle § 129 StavZ stavební úřad nařídí odstranění stavby podle odst. 1 písm. b) tohoto zákona vlastníku stavby nebo s jeho souhlasem stavebníkovi stavby provedené bez povolení vyžadovaného stavebním zákonem nebo v rozporu s ním, a stavba nebyla dodatečně povolena. Skutečnost, že existuje rozhodnutí ze dne 13. 3. 2024 neznamena, že by stavební úřad nemohl projednávat dodatečné povolení staveb či terénních úprav provedených v rozporu s tímto rozhodnutím, neboť do výše uvedeného ustanovení § 129 StavZ zákonodárce zakomponoval i možnost dodatečného povolení záměru provedeného v rozporu s povolením. Nedochozí tedy k popření předchozích rozhodnutí, ale k posuzování možnosti povolení změny stavby oproti předchozím rozhodnutím.
19. Výše specifikovanými rozhodnutími byly dříve povoleny terénní úpravy včetně opěrné zdi. Stavební úřad tedy posuzoval, která část záměru byla provedena bez povolení a která část byla provedena v rozporu s ním. V tomto případě se stavebníci odchýlili od schváleného stavu a část záměru provedli zcela bez projednání se stavebním úřadem. Vzhledem k tomu, že územní rozhodnutí, ani souhlas s provedením záměru neobsahoval žádné podmínky týkající se terénních úprav, jedná se o změnu oproti dodatečnému povolení. Skutečnost, že může dojít i k odchylce od dodatečného povolení stavby je akceptována soudní judikaturou – k tomu srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 9. 2017, č. j. 1 As 200/2017-58, či rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 11. 4. 2017, č. j. 29 A 15/2015-126. Stejně tak platí, že § 129 odst. 1 písm. b) StavZ lze aplikovat na případy, kdy dojde k odchýlení se od rozhodnutí o využití území. K tomu srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 4. 2016, č. j. 5 As 48/2015-43, a ze dne 10. 1. 2019, č. j. 9 As 217/2018-31. První žalobní námitka žalobce je tak s ohledem na vše výše uvedené nedůvodná.

20. K druhé žalobní námitce, tedy namítanému neakceptování důkazních návrhů žalobce, krajský soud ve shodě se žalovaným uvádí, že správní orgán I. stupně v odůvodnění prvoinstančního rozhodnutí srozumitelně vysvětlil, z jakého důvodu tyto důkazní návrhy nebude provádět (viz str. 5 prvoinstančního rozhodnutí). K tomu ostatně poznamenává, že § 129 StavZ stanovil, jaké podklady má žadatel předložit stavebnímu úřadu k žádosti o dodatečné povolení záměru, tuto dokumentaci jako hlavní projektant autorizoval Ing. J. C., vypracoval Ing. J. K. a Ing. M. P.. Projektant ve smyslu § 159 StavZ podle žalovaného (i krajského soudu) odpovídá za správnost, celistvost, úplnost a bezpečnost stavby provedené dle jím zpracované dokumentace. Z tohoto důvodu tak i případně doložené doklady prokazující nákup stavebních materiálů by neměly žádnou vypovídající hodnotu. Úvahami vztahujícími se k bezpečnosti stavby, a to ve vztahu k námitce nebezpečí způsobenému vyvalením se opěrné stěny, se zabýval správní orgán I. stupně v odůvodnění prvoinstančního rozhodnutí, sám žalobce tyto závěry ve svém odvolání nijak nerozporoval, pouze je obecně zopakoval, aniž by uvedl konkrétní skutečnosti na podporu svých tvrzení. Ostatně sám žalovaný si ověřil skutečný stav opěrné zdi a neshledal na ní žádné známky, které by vypovídaly o hrozbě reálného nebezpečí. Nebyly tedy dány důvody k tomu, aby bylo nutné provádět jím navrhované důkazy (sondy, zkoušky apod.).
21. Nadto je potřeba zdůraznit, že námitka žalobce o bezpečnosti opěrné stěny a možnosti jejího vyvalení byla tímto uplatněna ve zcela obecné rovině. V souvislosti s tím, že žaloba je v této části psána velmi obecně, je třeba zdůraznit, že smyslem řízení o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu není polemika s rozhodnutím správního orgánu (viz usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 6. 2020, č. j. 10 As 181/2019-63). Podrobnost přezkumu žalobou napadeného rozhodnutí se tak nutně odvíjí od kvality žaloby (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 4. 2019, č. j. 7 As 400/2018-105).
22. K námitce zastínění pozemku krajský soud odkazuje na vyčerpávající vypořádání této námítky na str. 4 žalobou napadeného rozhodnutí. Krajský soud opakuje, že na oslunění – zastínění pozemku v okolí obytných budov nejsou stanovena žádná zákonná kritéria. Podpůrně však lze použít čl. 4.3.5. ČSN 73 4301, podle něhož mají mít pozemky sloužící k rekreaci jejich obyvatel minimální časový limit pro dobu oslunění alespoň poloviny ploch nejméně 3 hodiny, a to 1. března. Ani správní orgán I. stupně, ani žalovaný však nemůže dodržení předmětné normy vyžadovat, z tohoto důvodu byla žalobcem navrhovaná kontrolní prohlídka vyhodnocena jako nadbytečná. Vzhledem k velikosti pozemku žalobce, postupu slunce vzhledem ke světovým stranám, délce a proměnlivé výšce opěrné stěny krajský soud souhlasí se žalovaným, že pozemek žalobce nemůže být opěrnou zdí zastíněn nad normové hodnoty dané ČSN 73 4301 bod 4.3.5. I tato žalobní námitka tak není důvodná.
23. V neposlední řadě žalobce poukazoval na nevhodnou argumentaci správního orgánu I. stupně. Konkrétně šlo o tvrzení správního orgánu I. stupně, že žalobce začal poukazovat na Stavbu, až když došlo ke vzájemným osobním sporům mezi sousedy. Žalovaný se též dle žalobce nevypořádal s jeho odvolacími námitkami uvedenými v bodech 13. až 17. odvolání, v nichž brojil proti tvrzení správního orgánu I. stupně, že vzájemným přihlížením vznikajících staveb si sousedi své stavby odsouhlasili. Nejenže tato tvrzení se dle žalobce nezakládají na pravdě, s ohledem na existenci rozhodnutí ze dne 13. 3. 2014 nebylo možné, aby si soukromé osoby svými projevy změnilы veřejnoprávní rozhodnutí. Správní orgán I. stupně ostatně musel o existenci opěrné zdi vědět, když žalobce dohledal

v jeho archivu fotografii ze dne 30. 3. 2017, k okamžiku kolaudace domu osob zúčastněných na řízení (tj. k datu 24. 5. 2018) mu tak muselo být jasné, že na místě existuje černá stavba. Stavební úřad s ní však nic neudělal a prvostupňovým rozhodnutím se snaží své původní pochybení zakrýt a odpovědnost za nekonání přesouvat na žalobce.

24. K výše uvedenému krajský soud konstatuje, že de facto nejde o žalobní body ve smyslu § 71 s. ř. s., které by bylo třeba věcně vypořádávat, ale o polemiku s argumenty uvedenými v prvoinstančním rozhodnutí. Sám žalovaný v žalobou napadeném rozhodnutí uznává (k tomu srov. str. 7 jeho rozhodnutí), že některé z úvah správního orgánu I. stupně nejsou pro posouzení dodatečného povolení stavebního záměru rozhodné (např. že stavba opěrné zdi byla v roce 2017 rozestavěna, eventuální konkludentní souhlas vlastníků apod.). Tato tvrzení správního orgánu I. stupně však nemají v celkovém náhledu na obsah obou rozhodnutí správních orgánů vliv na správnost a zákonnost prvoinstančního rozhodnutí. Krajský soud ovšem zároveň dodává, že uvedená a velmi neodborná argumentace správního orgánu I. stupně nemá v rozhodnutí správních orgánů (obecně) místa a správní orgány by se jí měly vyvarovat.

IV. Závěr a náklady řízení

25. Soud tak neshledal žalobou důvodnou a nad její rámec nezjistil žádnou vadu, jež by měla za následek nezákonnost žalobou napadeného rozhodnutí a k níž by musel přihlížet z úřední povinnosti. Soud proto žalobu jako nedůvodnou podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
26. Výrok II. o náhradě nákladů řízení je odůvodněn ustanovením § 60 odst. 1 s. ř. s., neboť úspěšnému žalovanému nevznikly náklady řízení nad rámec jeho běžné úřední činnosti a žalobce nebyl v řízení úspěšný, pročež nemá právo na náhradu nákladů řízení.
27. O náhradě nákladů osob zúčastněných na řízení krajský soud rozhodl dle § 60 odst. 5 s. ř. s., tak že žádná z osob zúčastněných na řízení nemá právo na náhradu nákladů řízení. Osoby zúčastněné na řízení nadto žádnou náhradu nákladů řízení nenárokovaly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Hradec Králové 28. června 2024

JUDr. Jan Rutsch v. r.
předseda senátu

Za správnost vyhotovení: R. V.